

Nederland.
Het sportiefste land
ter wereld.

Omdat we geloven in de kracht van sport

De kracht van sport. Het is ongrijpbaar, als een stukje magie. Het is verbindend, uitdagend en vertrouwd. Een vlammetje dat passies kan aanwakkeren. Iets dat onder de juiste omstandigheden, kan bloeien voor iedereen.

In ons land kan het. Hier zijn de mogelijkheden en kansen. In de zaal, op het beton, ijs, gravel of gras. In het water of in het bos. Hier kunnen alle generaties genieten. Als sporter of supporter. Met goede trainers en coaches. Met sportieve supporters en inspirerende vrijwilligers. Samen creëren we plekken die voelen als thuis. Gezond, duurzaam en veilig. Plekken waar we de beste versie van onszelf zijn. En die de bodem vormen voor unieke prestaties.

Wij bouwen aan dat fundament. Het fundament dat heel Nederland plezier laat beleven aan sport en sportief bewegen. Wij, als vereniging van bonden. Wij, als sector. Met elkaar gaan we op weg naar dagelijks sportplezier voor iedereen.

Om de hoek, in de buurt, in de wijk en in het stadion. In jouw eigen dorp, gemeente of stad. Samen op weg als individu, als team of als land. Samen door de kracht van sport op weg naar een gelukkiger, gezonder en sterker Nederland.

Samen op weg naar het sportiefste land ter wereld.

Inhoudsopgave Sportagenda 2032

Het vertrekpunt in 2022.....	4
Het verhaal van NOC*NSF	6
Onze ambitie	6
Waar we naar streven	7
De kritische succesfactoren.....	17
Wat we gaan doen	18
Wat we gaan merken	27
Samenvattend	28

De Sportagenda 2032

- beschrijft de gezamenlijke ambitie, missie, overtuiging, doelstellingen en beoogde effecten van de vereniging NOC*NSF
- beschrijft de strategie voor het realiseren van de doelstellingen van de vereniging NOC*NSF
- beschrijft de prioriteiten in denken en handelen
- geeft richting aan de besteding van het collectief budget (NLO)
- geeft richting aan het handelen van de koepelorganisatie en de leden
- geeft richting aan de samenwerkingen binnen en buiten de vereniging, binnen en buiten de sector
- geeft input voor het overheidsbeleid

De Sportagenda geeft de vereniging NOC*NSF richting en houvast. De Sportagenda 2032 dient niet alleen ter inspiratie, maar geeft in grote mate richting aan het denken en handelen van de vereniging NOC*NSF. Dit geldt voor zowel de 77 aangesloten sportbonden als de werkorganisatie van NOC*NSF.

Het vertrekpunt in 2022

De afgelopen decennia is de sector van sport en sportief bewegen in een hoog tempo veranderd. Sportverenigingen spelen nog altijd een cruciale en unieke rol in het Nederlandse sportlandschap. Het landschap is verrijkt door de komst van ondernemende sportaanbieders. Sport komt in tal van vormen voor en wordt steeds meer hybride georganiseerd en beoefend. Zowel in de formele als in de informele sfeer. Denk hierbij aan individueel sportende mensen in de openbare ruimte, groepslessen in sportscholen, Whatsapp-groepen van sporters onderling, drie-tegen-drie-basketballers in wijken, biljartende 70-plussers in het café op de hoek, grote hardloop- en wielerevenementen met duizenden deelnemers, (inter)nationale topsport, betaald voetbal, olympische, paralympische en niet-olympische sporten, Formule1 en niet te vergeten de traditionele verenigingssport. Kortom, een lappendeken van sport en sportief bewegen.

Sport geeft miljoenen Nederlanders wekelijks veel plezier. Niet alleen door zelf te sporten of sportief te bewegen, maar juist ook als supporter, vrijwilliger of tv-kijker. De sector krijgt ook steeds meer maatschappelijke waardering. Zowel met betrekking tot gezondheid als sociale cohesie. Door de opvoedende en de economische waarde van sport speelt de sector een steeds belangrijkere rol in de samenleving en daarmee ook bij de overheid en de politiek. Naast sport als doel is sport een middel voor een gezonde en weerbare samenleving. Tegelijkertijd liggen de risico's van sport onder een vergrootglas. Onder meer discriminatie, sociale onveiligheid, matchfixing en ander grensoverschrijdend gedrag hebben een negatieve impact op de waarde van sport. Daarnaast bestaan er zorgen over de vrijwilligers en professionals in de sport, zowel kwantitatief als kwalitatief. Er wordt namelijk veel van hen gevraagd in een snel veranderende (sport)wereld.

Het maatschappelijk vertrekpunt in 2022

Sport is een essentieel onderdeel van de Nederlandse samenleving en is daar fijnmazig mee verweven. Maatschappelijke ontwikkelingen hebben dan ook een directe betekenis voor de sport. Andersom kunnen sport en sportief bewegen bijdragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Bij de start van de uitvoering van deze Sportagenda zijn een aantal maatschappelijke ontwikkelingen dominant voor de sector sport en sportief bewegen.

De coronacrisis heeft indringend duidelijk gemaakt dat een weerbare en gezonde bevolking van het allergrootste belang is. De aandacht voor het belang van fysieke maar ook mentale gezondheid neemt toe. Zowel in de samenleving als bij de politiek. Dit komt bovenop de al jarenlang zichtbare trend van de stijging van het aantal mensen met overgewicht, toenemende bewegingsarmoede onder de jeugd, ongezonde leefstijl, welvaartziekten en dominant zitgedrag. Onder andere hierdoor stijgen de zorgkosten steeds verder.

Mede door de toenemende tweedeling in de samenleving is de behoefte aan sterke sociale verbinding groot. Eenzaamheid, bestaansonzekerheid en kansenongelijkheid zijn indringende maatschappelijke problemen. Maar ook het thuiswerken als nieuwe norm versterkt de behoefte aan nieuwe sociale verbindingen. De sport kan stevig bijdragen aan het versterken van de sociale cohesie in de samenleving.

De bevolking blijft de komende jaren fors doorgroeien. Dit gaat gepaard met vergrijzing en toename van 1-persoonshuishoudens. Met name in de Randstad leidt dit tot grote vraagstukken. Dit vraagt ook om aanpassingen van het aanbod vanuit de sector sport en sportief bewegen.

In de samenleving is er grote behoefte aan het bouwen van woningen. Dit ruimtebeslag en de huidige soms beperkte toegankelijkheid van het buitengebied concurreert met de mogelijkheden voor zowel de bouw van

sportaccommodaties als het gebruik van de openbare ruimte voor sport. De te nemen klimaatmaatregelen leveren hier bovenop een grote extra uitdaging. In de gehele samenleving neemt het belang van integer, inclusief en transparant handelen toe.

De maatschappelijke norm is verscherpt. Ook worden politiek en sport steeds meer met elkaar verweven. De maatschappelijke druk op sportorganisaties neemt hierdoor toe.

De invloed van digitalisering is onmiskenbaar groot op onze samenleving en de sportsector. De digitalisering zet door en zorgt voor kansen en risico's op het gebied van dataverzameling en andere manieren van samenwerking en organiseren. Als het gaat om digitaal contact, inspiratie en kennisuitwisseling verdwijnt de afstand tussen lokaal, landelijk en internationaal.

Het verhaal van NOC*NSF

De Sportagenda 2032 beschrijft het verhaal van de vereniging NOC*NSF. NOC*NSF is een vereniging van sportbonden met een brede kijk op de ontwikkeling van de sport in Nederland. De sportsector staat voor een aantal grote uitdagingen. We kunnen deze uitdagingen alleen aanpakken als de vereniging en de sector intensief en effectief met elkaar gaan samenwerken. Daarom kijken we in de Sportagenda 2032 verder dan alleen onze eigen vereniging. We stellen een ambitie op landelijk niveau en vertalen deze ambitie naar concrete en meetbare streefdoelen. Om de doelen te realiseren is een uitvoeringsstrategie ontwikkeld. Aan de hand van acht actielijnen en geprioriteerde inspanningen gaan we aan de slag. Hierbij werken we intensief samen als één vereniging, vanuit één strategie. Het realiseren van onze ambitie en de streefdoelen willen en kunnen we namelijk niet alleen. Daarom nemen we het voortouw voor samenwerking binnen en buiten de sector. Binnen die samenwerking zijn we duidelijk over de kracht, kennis en expertise van sportbonden en NOC*NSF. De sporter en de sportaanbieder staan daarbij centraal en zijn het uitgangspunt van het denken en handelen.

Onze ambitie

Om de kracht van sport in de samenleving optimaal te benutten, hebben we de ambitie om het **sportiefste land ter wereld** te worden. Een ambitie die inspireert, raakt, verbindt en richting geeft. Het vormt bovendien een goede basis voor samenwerking en de gewenste integrale strategie. Het realiseren van de ambitie is immers de optelsom van alle verschillende aandachts- en expertisegebieden binnen de sportsector.

Deze ambitie is bovenal een prikkel om het beste uit onszelf te halen. Geïnspireerd door de grondlegger van de moderne Olympische Spelen, Pierre de Coubertin:

“The important thing in life is not to triumph but to compete, not to victory but combat, not to have vanquished but to have fought well, not winning but taking part.”

De strijd is belangrijker dan winnen. De maximale prestatie leveren en het beste uit jezelf en elkaar halen is belangrijker dan winnen. Dat brengt ons iedere dag een stap dichterbij het realiseren van onze ambitie om het sportiefste land ter wereld te worden. Voor ons betekent dat concreet:

In 2032 heeft **iedereen**, in alle levensfasen en op alle ambitieniveaus, **dagelijks sportplezier**. Bovenal door **zelf** en **samen** te sporten, te excelleren in sport of sportief te bewegen, maar ook als **vrijwilliger, professional en supporter** in een **sociaal veilige, gezonde en duurzame** omgeving. Verrijkt door **waardevolle** topsport.

Deze integrale ambitie vormt de basis van de Sportagenda 2032.

Waar we naar streven

Onze ambitie - om in 2032 het sportiefste land ter wereld te zijn - is vertaald naar concrete en meetbare streefdoelen. Alle streefdoelen zijn of worden onderbouwd met data. Op basis van de trends van de afgelopen jaren, en met oog voor de maatschappelijke ontwikkelingen, stellen we ambitieuze maar realistische doelen. Een aantal streefdoelen zijn echter moreel gedreven. Zo streven we ernaar dat iedereen (100%) zich welkom voelt in een sociaal veilige, gezonde en inclusieve sportomgeving en dat 100% van de sportende jeugd een aantoonbaar bekwame official, instructeur, trainer en/of coach heeft. Met minder dan 100% zijn we simpelweg niet tevreden.

Op basis van een nulmeting per streefdoel monitoren we de voortgang. Ieder jaar bepalen we met elkaar of we op koers liggen, of er voldoende voortgang is geboekt, of we impact maken en of we nog steeds de juiste strategie hanteren of deze moeten bijstellen. Zo blijven we doelgericht, koersvast en kunnen we tegelijkertijd flexibel inspelen op een veranderende context of een minder effectieve strategie. Niet alleen aan het einde van een beleidsperiode, maar ieder jaar.

In een werkdocument maken we een start met de uitwerking en de verdieping van de streefdoelen. Dit document is doorlopend in ontwikkeling. We beschrijven onze streefdoelen gedetailleerd en geven we meer inzicht in de data die benodigd is voor het monitoren van de doelen. Dit werkdocument publiceren we na de vaststelling van de Sportagenda op de [website van NOC*NSF](#).

14 miljoen

mensen genieten wekelijks van wedstrijden, competities en evenementen als deelnemer of supporter

100%

van de mensen voelt zich welkom in een sociaal veilige, gezonde en inclusieve sportomgeving

Sportomgeving

Sporters waarderen hun sportomgeving met een 8 of hoger o.g.v. beschikbaarheid, toegankelijkheid, betaalbaarheid, duurzaamheid en kwaliteit

Top 10

TeamNL behoort tot de 10 meest succesvolle topsportlanden ter wereld

100%

van de sportende jeugd heeft een official, instructeur, trainer en/of coach die aantoonbaar bekwaam is

Topsport

De samenleving waardeert de inspirerende en verbindende kracht van topsport bij de aanpak van urgente maatschappelijke vraagstukken met een 8 of hoger

12 miljoen mensen sporten en sportief bewegen minimaal 3x per week

De maatschappelijke waarde van sport en sportief bewegen is groot. Daarom streven we ernaar dat er in 2032 maar liefst 12 miljoen mensen minimaal 3x per week sporten en sportief bewegen. Met dit streefdoel sluiten we aan bij de doelstelling uit het Rijksbeleid om 75% van de bevolking in beweging te krijgen. Om extra focus aan te brengen in onze ambitie introduceren we daarbij een nieuwe term: sportief bewegen. Met sportief bewegen stimuleren we mensen om naast het sporten, verspreid over diverse dagen per week, voldoende matig intensieve inspanning te verrichten, zoals wandelen en fietsen. Onder sportief bewegen vallen niet alle vormen van bewegen, zoals tuinieren of stofzuigen.

Het monitoren van de streefdoelen start met een nulmeting. Voor dit streefdoel maken we gebruik van de data van 2019, dus voor de start van coronacrisis. Destijds is er geen onderscheid gemaakt tussen sporten en sportief bewegen. Deze verdiepingsslag wordt gemaakt in de toekomstige dataverzameling.

In 2019 sportte inwoners van Nederland:

- 1x per week of vaker: 10,2 miljoen mensen (65%)
- 2x per week of vaker: 7,3 miljoen mensen (47%)
- 3x per week of vaker: 5,4 miljoen mensen (35%)
- 4x per week of vaker: 4 miljoen mensen (26%)

14 miljoen mensen genieten wekelijks van wedstrijden, competities en evenementen als deelnemer of supporter

Het sportaanbod, zoals wedstrijden, competities en evenementen, vormt een belangrijk fundament voor zowel het beoefenen van sport als voor het beleven van sportplezier. Iedere week worden tienduizenden sportwedstrijden gespeeld, nemen duizenden mensen deel aan sportevenementen en genieten talloze supporters van sportbeoefening en -prestaties van familie, vrienden of hun favoriete (top)club.

Dit belangrijke fundament gaan we beter in kaart brengen. We ontwikkelen een dashboard waarbij we gaan monitoren hoeveel mensen wekelijks genieten van wedstrijden, competities en evenementen als deelnemers of supporter. De volgende feiten en cijfers zijn hierover bekend (2022):

- Het aantal Nederlanders dat sport volgt via de media ligt de afgelopen jaren tussen de 55 en 60%. Dit betekent dat ca. 9,3 miljoen Nederlanders in de leeftijd van 6 jaar of ouder eens per week een sportevenement volgt via de media.
- Nederland was tot 2018 met 21% (3,2 miljoen personen) koploper in het aantal inwoners van 12 jaar of ouder die maandelijks of vaker een sportevenement bezocht.

TeamNL behoort tot de tien meest succesvolle topsportlanden ter wereld

Topsport heeft een belangrijke inspirerende en verbindende waarde voor de samenleving en is onmisbaar bij het realiseren van onze ambitie. Het leveren van topsportprestaties en het excelleren in sport, vormt hierbij een belangrijk fundament, maar is ook een doel op zichzelf. We streven er daarom naar om met TeamNL structureel tot de tien beste topsportlanden ter wereld te behoren.

Als het gaat om olympische sporten, dan staat Nederland sinds 2014 in de top 10 op de internationale medaillespiegel. Voor paralympische sporten is er sinds 2014 sprake van een stijgende lijn. De positie van Nederland varieert hier van een 16e tot een 7e plek. Het aantal mondiale medailles dat we als land halen in niet-olympische sporten is stabiel.

Of er aanvullend op de mondiale medaillespiegel(s) nog andere (prestatie) indicatoren zijn die weergeven of TeamNL tot de tien meest succesvolle topsportlanden ter wereld behoren gaan we onderzoeken. Als dit het geval is, voegen we deze indicatoren toe.

80% van de jeugd heeft een goede beweegvaardigheid

Sport en sportief bewegen vormt een belangrijke basis voor een sportieve en gezonde generatie. Al op jonge leeftijd wordt de basis gelegd voor een leven lang sport- en beweegplezier. Het heeft namelijk een positief effect op de sport- en beweegparticipatie als iemand op jonge leeftijd kennismaakt met sport en sportief bewegen. Daarbij voorspelt het beweeggedrag van kinderen op jonge leeftijd in hoge mate de toekomstige levensstijl op latere leeftijd.

Het gaat echter niet goed met de fysieke competenties van de Nederlandse jeugd. Onze jeugd sport en beweegt namelijk te weinig voor een gezonde leefstijl. Willen we de positieve effecten van sport en sportief bewegen blijven benutten, dan moet dit beter. We streven ernaar dat minimaal 80% van de jeugd een goede beweegvaardigheid heeft. Daarbij staat vast dat plezier in sport en sportief bewegen essentieel is om de jeugd in beweging te krijgen en te houden. Net als motivatie, zelfvertrouwen, kennis en de mate waarin de jeugd zelf een goede beweegvaardigheid ervaart.

Een goede beweegvaardigheid zorgt voor meer sportplezier. We zijn ons er echter van bewust dat naast de fysieke competenties ook andere factoren bijdragen aan sportplezier van jeugd. Daarom kiezen we bij de uitleg van de definitie beweegvaardigheid voor het gebruik van het omvattende begrip 'fysieke alfabet'. We moeten er namelijk voor zorgen dat kinderen de motivatie, het zelfvertrouwen, de kennis én de fysieke competenties (=basisvormen van bewegen) krijgen en ervaren.

In eerste instantie leggen we de focus op het realiseren van een goede beweegvaardigheid, maar altijd in relatie tot het fysieke alfabet. Dit brengen we in de praktijk via een zgn. kind centraal benadering. Hiermee kunnen we een trendbreuk in de jeugdsport veroorzaken en leggen we een belangrijk fundament om een leven lang sporten en sportief bewegen mogelijk te maken. Een verdere verdiepingsslag met betrekking tot de doelgroep jeugd maken we in het jeugdsportplan.

Over het sport- en beweeggedrag van onze jeugd zijn onder andere de volgende feiten en cijfers bekend:

- Ruim 39% van de kinderen (4 t/m 11 jaar) haalt in 2020 de beweegrichtlijn niet.
- Een meerderheid van de kinderen scoort op de meeste elementen van motorische fitheid onder de Nederlandse normwaarden.
- Slechts 10% van de kinderen gebruikt wekelijks de openbare ruimte om te sporten.

Er is op dit moment nog geen aantoonbaar onderbouwde kernindicator die de ervaren beweegvaardigheid van jeugd zelf monitort. Wel monitoren verschillende onderzoeksmethoden de fysieke ontwikkeling bij de jeugd op verschillende leeftijden, deze zeggen echter niets over de ervaren beweegvaardigheid. De ervaren beweegvaardigheid is onderdeel van het fysieke alfabet en vormt een belangrijk fundament voor een sportieve en gezonde generatie. Daarom gaan we aan de slag om dit goed in beeld te brengen.

100% van de sportende jeugd heeft een official, instructeur, trainer en/of coach die aantoonbaar bekwaam is

Het begeleiden van de jeugd bij sporten en sportief bewegen is onmisbaar voor een verantwoorde ontwikkeling en plezier in sport. Daarom streven we ernaar dat in 2032 100% van de sportende jeugd een official, instructeur, trainer en/of coach heeft die aantoonbaar bekwaam is en op een positieve manier bijdraagt aan de ontwikkeling van de jeugd. De ontwikkelmogelijkheden en -behoeften van de jeugd zijn hierbij altijd leidend.

Er is er nog geen eenduidige monitor die bekwaamheid van official, instructeur, trainer en/of coach meet. Deze monitor gaan we ontwikkelen.

Uit onderzoek blijkt dat 93% van de sporttechnische kaderleden aangeeft dat ze een opleiding hebben gevolgd waar ze profijt van hebben gehad bij het uitvoeren van hun functie. In veel gevallen gaat dit om sporttechnische-/tactische opleidingen en niet over het bijspijkeren van pedagogische vaardigheden. Het volgen van een opleiding zegt daarbij nog niet direct iets over de mate waarin iemand aantoonbaar bekwaam is.

100% van de mensen voelt zich welkom in een sociaal veilige, gezonde en inclusieve sportomgeving

Een sociaal veilige, gezonde en inclusieve sportomgeving is een belangrijke randvoorwaarde voor het beleven van sportplezier. We willen en kunnen dan ook niet anders dan naar een 100% sociaal veilige, gezonde en inclusieve sportomgeving te streven. Met minder nemen we simpelweg geen genoegen. In een 100% sociaal veilige sport staan we voor een veilige, eerlijke en schone sport, met een aanpak die integriteit bevordert én bewaakt. Voorkomen is hierbij altijd beter is dan genezen. Als het nodig is spreken we elkaar aan, kunnen we signalen veilig en laagdrempelig melden en treden we op met eerlijke en zorgvuldige handhaving. We versterken het fundament van de (top)sport, door te borgen dat de (top)sport in Nederland op een maatschappelijk verantwoorde manier georganiseerd wordt.

Naast sociaal veilig vinden we dat de sportomgeving gezond moet zijn. Sporten leidt tot een toename van fitheid, dus waarom niet een prettige gezonde plek creëren waar ook de andere elementen van een gezonde leefstijl worden gestimuleerd? Zo creëren we meer en meer sportplekken waar mensen graag komen, waar gezond gedrag de norm is en waar jongen geen ongezond gedrag aanleren.

Tot slot streven we er ook naar dat de sportomgeving zo is ingericht dat er een inclusieve cultuur wordt ervaren. We willen iedereen in Nederland de kans bieden om sportief op te groeien. We streven naar inclusieve sportomgevingen waar kwaliteitsvol aanbod afgestemd op ieders wensen en behoeften, waar je mensen ontmoet, die gastvrij wordt ervaren en waar je gewaardeerd wordt om wie je bent of wat je doet.

Het goed monitoren van het streefdoel vraagt om een verdieping van de begrippen sociaal veilige, gezonde en inclusieve sportomgeving. Op basis daarvan doen we een bredere en uitgebreidere meting dan alleen de algemene waardering van een sociaal veilige, gezonde en inclusieve sportomgeving, zoals nu wordt onderzocht.

Sporters, vrijwilligers, supporters en professionals geven hun sportplezier een 8 of hoger

We zijn ervan overtuigd dat sportplezier een cruciale rol speelt bij het starten, continueren, excelleren in en genieten van sport. Sportplezier is essentieel om de kracht van sport te ervaren en te benutten. Als sporter, vrijwilliger, supporter en professional. Sportplezier vormt de basis.

Daarom streven we ernaar dat sporters, vrijwilligers, supporters en professionals hun sportplezier een 8 of hoger geven. Het gaat hierbij om de individuele waardering.

De mate van sportplezier onder sporters wordt al enige tijd gemeten. Het sportplezier van vrijwilligers, supporters en professionals meten we nog minder frequent en eenduidig. Dit starten we op.

De huidige waardering van sportplezier is een gemiddelde van 2016 tot maart 2020 (i.v.m. start coronacrisis). Sportplezier wordt gemiddeld met een 8,2 gewaardeerd. Het sportplezier in groepsverband hoger wordt gewaardeerd (8,5), evenals lid van een sportvereniging (8,4) en als deelnemer aan sportevenement (8,4).

Dit zijn echter gemiddelde waarden. We streven er naar dat alle vrijwilligers, sporters en professionals in iedere gemeente en op iedere sportclub hun sportplezier een 8,0 of hoger geven.

Sporters waarderen hun sportomgeving met een 8 of hoger o.g.v. beschikbaarheid, toegankelijkheid, betaalbaarheid, duurzaamheid en kwaliteit

Om alle inwoners van Nederland een leven lang te kunnen laten sporten en bewegen hebben we beschikbare, toegankelijke, betaalbare, duurzame en kwaliteitsvolle sportruimte nodig die voldoet aan de vraag en de behoefte van de sporters. De waardering en de perceptie van de sporter vinden we hierbij van belang.

De sportomgeving wordt dit moment gewaardeerd met een 7,8 gemiddeld. Dit is gebaseerd op een meting van 2016 t/m maart 2020. Een verdieping op grond van de beschikbaarheid, toegankelijkheid, betaalbaarheid, duurzaamheid en kwaliteit van de sportomgeving wordt op dit moment nog niet gemeten. Hiervoor ontwikkelen we een monitor.

De samenleving waardeert de inspirerende en verbindende kracht van topsport bij de aanpak van urgente maatschappelijke vraagstukken met een 8 of hoger

We geloven in de waarde van topsport en topsportprestaties voor de samenleving. Deze waarde willen we vergroten en zichtbaarder maken, zodat ook de samenleving de verbindende kracht van topsport ervaart en waardeert. We werken hierbij vanuit een strategisch kader om de maatschappelijke waarde van topsport te vergroten. Onderdeel daarvan is dat we de kracht van topsport inzetten om een bijdrage te leveren aan het aanpakken van maatschappelijke vraagstukken.

Nederlanders zijn gemiddeld genomen positief over de maatschappelijke waarde van topsport in ons land. De maatschappelijke waarde van topsport wordt vooral gevonden in factoren als geluk, plezier en verbondenheid. Ook zijn veel Nederlanders positief over de commerciële waarde van topsport. Zorgen over de maatschappelijke waarde van topsport zijn er met betrekking tot werkgelegenheid, grensoverschrijdend gedrag en de impact van topsport op het milieu.

Er is echter nog geen eenduidige set van indicatoren die de maatschappelijke waarde van topsport meet. Deze wordt ontwikkeld in de verdere uitwerking van deelakkoord 6 van het Nationaal Sportakkoord. Twee elementen worden echter wel gemeten, namelijk de mondiale prestaties en de perceptie van de Nederlandse bevolking van de maatschappelijke waarde van topsport.

De kritische succesfactoren

We geloven niet alleen in de kracht van sport, maar ook in de kracht van samenwerking. Met verenigde kracht en expertise gaan we de uitdagingen in de sportsector aan en benutten we de kracht van sport. Dit is ook noodzakelijk om de ambitie en de streefdoelen te kunnen realiseren. Net zoals een kwaliteitsverbetering in de sector, een integrale en inclusieve sportcultuur en een substantiële additionele financiële investering in de sector.

In de Sportagenda 2032 benoemen we de kritische succesfactoren die doorslaggevend zijn voor het realiseren van de ambitie en de streefdoelen. Zonder deze factoren is dit niet mogelijk. Wanneer we deze factoren wel op orde hebben, zetten we een belangrijke stap in het realiseren van de ambitie en de streefdoelen.

Wat we gaan doen

In deze Sportagenda beschrijven we onze uitvoeringsstrategie op hoofdlijnen. Aan de hand van acht actielijnen gaan we de komende jaren aan de slag om onze ambitie en streefdoelen te realiseren. Binnen elke actielijn stellen we prioriteiten. De actielijnen zorgen voor koersvastheid en die prioriteiten binnen de actielijn bieden flexibiliteit in de focus die we aanbrengen. Deze prioriteiten kunnen veranderen als de situatie daarom vraagt.

Actielijnen en thema's

De eerste actielijn is een directe vertaalslag van een belangrijke kritische succesfactor: samenwerking. Deze actielijn is randvoorwaardelijk om de zes actielijnen, die de kerntaken van onze vereniging vertegenwoordigen, op een goede manier uit te voeren. Tot slot zijn er aantal prioritaire thema's waar we als sportsector mee aan de slag gaan.

Voor iedere actielijn en geprioriteerde inspanning maken we plan van aanpak en waar nodig zoeken we gericht de samenwerking met andere organisaties. Bij de aanpak van de prioriteiten speelt innovatie structureel een rol. We hebben namelijk de overtuiging dat innovatie werkwijze een bijdrage kan leveren aan de oplossing van de uitdagingen in de sportsector. Daarnaast speelt het internationale perspectief structureel een rol in de aanpak van de actielijnen en geprioriteerde inspanningen. Onze internationale strategie is er op gericht om de sport in Nederland beter te maken en levert een bijdrage aan het realiseren van de ambitie en de streefdoelen.

We werken intensief en effectief samen, binnen en buiten de sector

Samenwerken, binnen en buiten de vereniging, binnen en buiten de sector. Wat ons betreft een van de belangrijkste fundamenten van de Sportagenda 2032. Het realiseren van de ambities en de streefdoelen willen en kunnen we simpelweg niet alleen.

Met zo'n 40.000 sportaanbieders (verenigingen, ondernemers en stichtingen) en honderden ondersteunende organisaties zoals sportbonden, foundations, organisatoren van evenementen, lokale sportbedrijven en sportservices, commerciële topsportteams en belangenverenigingen vormt de sportsector een veelzijdig landschap. Een goede samenwerking tussen de verschillende organisaties komt de sporter en de sportaanbieder ten goede. Samen zijn we in de staat om de ambitie te realiseren dat iedereen in Nederland dagelijks sportplezier beleeft en dat thema's als gezondheid, veiligheid en duurzaamheid op een effectieve manier worden aangepakt. Samenwerken dus, in de breedste zin van het woord, ieder vanuit zijn eigen kracht en expertise. Zowel binnen onze vereniging, binnen de sportsector als met overheden, het onderwijs, de zorgsector en het bedrijfsleven.

Programma's zoals de Gezonde Generatie en de Rijke Schooldag zijn hier goede voorbeelden van. Net zoals de start van het zgn. 'sector-overleg' waarin diverse vertegenwoordigende organisatie binnen de sector structureel met elkaar in gesprek gaan.

Verdiepen van sport-generieke samenwerking binnen de vereniging NOC*NSF en de sector

Verdiepen van samenwerking met overheden

Langdurige en inhoudelijke partnerships met het onderwijs, de zorgsector en het bedrijfsleven

We versterken de organisatiekracht van sportorganisaties op maat

Sportorganisaties vormen een belangrijk onderdeel van een sterke sportsector. Deze sportorganisaties hebben voldoende capaciteit en kwaliteit nodig om sportclubs te ondersteunen en sporters te stimuleren om te sporten en sportief te bewegen. Maatwerk in de ondersteuning is noodzakelijk, want iedere (lokale) context heeft zijn eigen dynamiek. Deze actielijn richt zich primair op de lokale organisatiekracht van sportclubs, de ondersteunende netwerken, platformen en sportorganisaties (waaronder sportbonden). Zelfredzaamheid en toekomstbestendigheid zijn sleutelbegrippen als het gaat om het versterken van deze organisaties. Om dit te realiseren is intensieve samenwerking met gemeenten, lokale sportbedrijven, sportservices en andere relevante stakeholders van essentieel belang. De verdeling van taken en verantwoordelijkheden is hierbij een belangrijk strategisch vraagstuk. Om zo vanuit gezamenlijkheid sportclubs te inspireren en te versterken.

Lokaal en landelijk versterken van
organisatiekracht en distributieketen

Professionaliseren en structureren
van clubondersteuning

We werken aan voldoende en bekwame vrijwilligers en professionals in de sector

De vrijwilligers en professionals zijn een drijvende kracht in de sector. Door de toenemende complexiteit en het belang van de maatschappelijke waarde van sport wordt er steeds meer van hen gevraagd. Zowel het aantal vrijwilligers en professionals als de kwaliteit van het zogenoemde menselijk kapitaal vraagt om aandacht. In deze actielijn gaan we hier mee aan de slag en geven we prioriteit aan het opleiden en begeleiden van vrijwilliger kader, meer aantrekkelijke en kwaliteitsvolle betaalde banen in de sport en het versterken van de competenties van professionals in de werkorganisaties.

Opleiden en begeleiden
van vrijwillig kader

Meer aantrekkelijke en kwaliteitsvolle
betaalde banen in de sport

Versterken van de competenties van
professionals in werkorganisaties

We organiseren aantrekkelijk sportaanbod, waaronder wedstrijden en evenementen

Het organiseren van sportaanbod is een belangrijke kerntaak van sportbonden en sportclubs. Aantrekkelijke wedstrijden, (top)competities en evenementen vormen hiervoor de basis. Van belang is het optimaliseren van het aanbod en het versterken van de match tussen de vraag en het aanbod van sporter en sportaanbieder. Het vergroten van de flexibiliteit en de diversiteit krijgt hierbij aandacht. Met de sporter als uitgangspunt werken we aan het ontwikkelen van aantrekkelijk sportaanbod voor alle doelgroepen.

Ook voor supporters is het belangrijk dat het sportaanbod aansluit op hun behoeften. Daarom stimuleren we de organisatie van toonaangevende topsportevenementen en ondersteunen we (top)sportverenigingen met aantrekkelijke (top)competities. We werken samen met sportclubs, bonden en gemeenten om sterke competities te ontwikkelen en te innoveren. We bevorderen deskundigheid bij (top)sportverenigingen om bij te dragen aan een sterke nationale competitie. Tot slot helpen we (top)sportverenigingen om hun zichtbaarheid te verbeteren door middel van evenementen en de inzet van social media.

Optimaliseren sportaanbod:
versterken van de match tussen
vraag en aanbod

Organiseren van aantrekkelijke
wedstrijden, (top)competities en
events voor deelnemers en supporters

Organiseren van toonaangevende
topsportevenementen

We organiseren een optimaal en succesvol topsportklimaat in Nederland

Om bij de tien beste topsportlanden van de wereld te horen, moeten we een optimaal en succesvol topsportklimaat in Nederland organiseren. Alleen dan kunnen we de kracht van topsport ook beter benutten voor maatschappelijke vraagstukken en Nederland inspireren om het sportiefste land ter wereld te zijn. Daarom organiseren we kansrijke en verantwoorde topsport- en opleidingsprogramma's, waarin we onze sporters zo optimaal mogelijk faciliteren. We erkennen dat topsport een volwaardig beroep is en zorgen voor passende voorzieningen voor topsporters, tijdens en in de transitie na hun topsportcarrière. TeamNL presteert mondiaal gezien goed. Om dat ook in de toekomst te blijven doen, is het belangrijk te zorgen voor een toekomstbestendige strategie en een duurzaam financieringsmodel.

Vaststellen toekomstige topsportstrategie -en financieringsmodel

Organisatie van kansrijke en verantwoorde topsport en opleidingsprogramma's

Bredere erkenning van topsporter als volwaardig beroep en realiseren van passende (inkomens) voorzieningen

We werken aan toegankelijke sportaccommodaties en een sportvriendelijke openbare ruimte

Een sportaccommodatie die breed beschikbaar en toegankelijk is, vergroot zijn maatschappelijk rendement. Er is nog veel werk te verzetten om sportaccommodaties duurzamer en beter geschikt te maken voor bijvoorbeeld gymlessen of culturele activiteiten. Met sportaccommodaties bedoelen we zowel de beschikbaarheid, duurzaamheid en kwaliteit van de veldsport- en binnensportaccommodaties als een sportvriendelijke openbare ruimte.

Een open sportaccommodatie nodigt uit tot spelen, sporten en sportief bewegen naast het trainings- en wedstrijdaanbod van de sportaccommodatie. Dit draagt bij aan de gezondheid, sociale cohesie en sportplezier. Bovendien verdienen duurzaamheidsinvesteringen zich sneller terug als een (top) sportaccommodatie een bredere maatschappelijke functie heeft.

Naast het stimuleren van een toegankelijke en duurzame sportaccommodatie zetten we ons in voor de belangenbehartiging van een meer sportvriendelijke openbare ruimte. Het aantal mensen dat sport en sportief beweegt in de openbare buitenruimte groeit en het is belangrijk dat alle inwoners van Nederland een leven lang kunnen sporten en sportief kunnen bewegen met de juiste voorzieningen. Door de toenemende drukte in de openbare ruimte is het belangrijk dat we samen zorgen voor een uitnodigende, toegankelijke en veilige sportruimte. Alleen zo zorgen we voor meer sportplezier.

Beter benutten van (top)sportaccommodaties
waardoor ze toegankelijk en rendabel zijn

Belangenbehartiging voor en realisatie van de
sportvriendelijke openbare ruimte

We promoten de waarde van sport en sportief bewegen voor iedereen

Wij zijn overtuigd van de waarde van sport en sportief bewegen. Wat sport teweeg kan brengen als onderdeel van het dagelijks leven en wat de inspirerende en verbindende waarde van topsport is. Voor zowel sporters als niet-sporters. Om onze ambitie te realiseren is het dus belangrijk dat iedereen overtuigd is van deze waarde. Campagnes en strategische communicatie zijn belangrijke onderdelen om de waarde van sport en sportief bewegen zichtbaar te maken. Via verschillende campagnes en uitingen werken we in samenwerking met de sector (en daarbuiten) aan bewustwording over de kracht van sport en sportief bewegen en aan gedragsverandering om te zorgen voor meer sportbeoefening en een gezonde, veilige en duurzame sportomgeving. Communiceren over en via de inspirerende en verbindende waarde van topsport draagt hieraan bij.

Verleiden en inspireren van (niet) sporters door gerichte marketing en communicatie acties

Campagnes t.b.v. de vanzelfsprekendheid van sportief bewegen als onderdeel van het dagelijks leven

Actief benutten van de inspirerende en verbindende waarde van topsport

We innoveren op het gebied van prioritaire thema's

Naast de focus op intensief en effectief samenwerken en de aandacht voor de kerntaken zijn er aantal prioritaire thema's waar we als sportsector mee aan de slag moeten. Namelijk het verduurzamen van de sport, een inclusieve, integere en sociaal veilige sportcultuur en het versterken van data- en datamanagement in de sport. De komende jaren zullen we op deze thema's innoveren en vooruitgang boeken door middel van een integrale aanpak.

We werken aan een breed gedragen actieplan om de sport te verduurzamen. Ook op het gebied van een inclusieve, integere en sociaal veilige sportcultuur is een breed gedragen en samenhangende aanpak van belang. Via collectieve voorzieningen waar het kan, thematisch, verdiepend en lokaal waar het gewenst of nodig is.

Voor sportclubs, sportbonden, topsportprogramma's en gemeenten in Nederland is werken met data het middel om efficiënt en onderbouwd sportbeleid te maken. Hoge kwaliteit van de brondata en duidelijke sportbrede datadefinities zijn randvoorwaardelijk voor het versterken van het data- en datamanagement in de sport. Dit betekent dat de huidige dataproducten en diensten gecontinueerd en doorontwikkeld worden en dat we de volgende stap zetten in ondersteuning van de sector op het gebied van data- en datamanagement. Zowel op de data-infrastructuur in de sport, als op het niveau van de producten en diensten en op kennis -en organisatieniveau.

Verduurzamen van de sport d.m.v.
een breed gedragen actieplan

Inclusieve, integere en sociaal
veilige sportcultuur o.a. d.m.v.
de visie sport en integriteit

Versterken van data- en
data-management in de sport

Wat we gaan merken

Door een duidelijke ambitie te stellen, concrete streefdoelen te formuleren en aan de slag te gaan aan de hand van één integrale uitvoeringsstrategie gaan we resultaten boeken. Deze aanpak heeft zichtbaar effect op de samenleving, daar zijn we van overtuigd. Door het streven naar de ambitie om het sportiefste land ter wereld te worden hebben we als sportsector impact op de samenleving; sociaal maatschappelijke impact, economische impact en sportieve impact.

Ook als individu ervaren we de kracht van sport en sportief bewegen. We voelen ons mentaal en fysiek fit, weerbaar en veerkrachtig. We vinden het sportaanbod dat bij ons past en voelen ons daarbij veilig en thuis in de sport.

We hebben toegankelijke en betaalbare sportruimte dichtbij en doordat de beweegvaardigheid toeneemt, weten we ons lichaam beter te gebruiken. We zijn trots op de prestaties van onze topsporters, die naast de ontmoetingen tijdens en rondom het sporten, zorgen voor meer sociale verbinding in de samenleving. En bovenal beleven we dagelijks sportplezier.

Kortom, we benutten en ervaren de kracht van sport in onze samenleving.

Samenvattend

Met deze Sportagenda nemen wij, de vereniging NOC*NSF, het voortouw in de sector. Overtuigd van de kracht van sport en de kracht van samenwerking verbreden we ons perspectief van de vereniging naar de gehele samenleving en hebben we een integrale ambitie en strategie ontwikkeld. Als vereniging werken we samen, ieder vanuit haar eigen rol en expertise. Het realiseren van de ambitie willen en kunnen we echter niet alleen. De ambitie stopt immers niet bij de grenzen van de 'georganiseerde sport'. Daarom zoeken we nadrukkelijk de samenwerking op zowel binnen als buiten de sector. We verdiepen de samenwerking op sport-generieke thema's en versterken onze expertise op sport-specifieke thema's. De vertaalslag naar concrete en meetbare streefdoelen maakt het mogelijk om de voortgang te monitoren. De acht actielijnen geven ons richting en houvast en biedt de mogelijkheid om prioriteiten te stellen en focus aan te brengen.

Ook inhoudelijk maken we met deze Sportagenda een noemenswaardige schaalsprong. We zijn ervan overtuigd dat sportplezier een cruciale rol speelt bij het starten, continueren, excelleren in en genieten van sport. Sportplezier heeft daarom een centrale rol in onze ambitie. We verscherpen onze focus naar sporten en sportief bewegen en streven naar de vanzelfsprekendheid van sport en sportief te bewegen in ons dagelijks leven. Hiermee sluiten we aan bij de geldende beweegnorm. Ook vrijwilligers, professionals en supporters worden in de ambitie expliciet benoemd. Zonder hen immers geen sport en ook voor hen is het belangrijk om in hun rol sportplezier te beleven. De competities, wedstrijden en evenementen zijn nadrukkelijk gepositioneerd; een herwaardering van het belang voor sportdeelname, waardevolle topsport en ontmoeting. Naast de topsportprestatie zelf is ook de maatschappelijke waarde daarvan belangrijk. Er is aandacht voor de glans van de medaille. Tot slot, de thema's sociale veiligheid, inclusiviteit en duurzaamheid die samen onze 'license to operate' vormen.

Met verenigde kracht en expertise werken we aan een toekomstbestendige sportsector. De sporter en de sportaanbieder staan daarbij altijd centraal ons denken en handelen.

We benutten en ervaren de **kracht** van sport

#verenigdekracht